

Tulevaisuuden kestävä autoilu Vaasan seudulla

”Toimenpiteet kestävä autoilun edistämiseksi Vaasan seudulla”

Kyselyn tulokset

Merja Kangasjärvi

30.8.2019

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

V A A S A .
V A S A .

KORSHOLM
MUSTASAARI

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Kyselyn tausta ja tavoite

- Kyselyn tarkoituksena oli ensisijaisesti selvittää, millaisia toimenpiteitä tarvitaan, mikäli Vaasan seudulle halutaan ympäristön kannalta nykyistä kestävämpää autoilua.
- Millaisilla toimilla saadaan lisättyä sähköautojen, (bio)kaasuautojen ja etanoliautojen sekä autojen yhteiskäyttökonseptien käyttöä ja vähennettyä vastaavasti perinteisten bensiini- ja dieselautojen määrää?
- Kyselyssä selvitettiin nimenomaan AUTOILUUN liittyviä asioita – ei liikenteeseen tai liikkumiseen kokonaisuutena.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Kyselyn toteutus

- Kysely valmisteltiin hankkeen aikana kerätyn tiedon (nykytila-analyysi, asiantuntijahaastattelut, yritys- ja kuntahaastattelut) sekä Vaasassa 19.6.19 järjestetyn workshopin tulosten perusteella.
- Kysely toteutettiin sähköisenä (Vaasan yliopiston e-lomake)
- Kutsu lomakkeelle lähetettiin 34 henkilölle, joilla on erityistä tietoa ja asiantuntemusta kestävän autoilun saralla
- Vastauksia saatiin määräaikaan 22.8. mennessä 17 kpl. Vastaajien pieni määrä tulee huomioida tulosten tulkinnassa; niitä ei voi yleistää koskemaan suurta joukkoa eikä kovin pienillä prosentuaalisilla eroilla ole merkitystä.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Tutkimus- ja kehittämishankkeet

Minkälaisia tutkimus- ja kehittämishankkeita Vaasan seudulla tulisi tehdä? Mistä tarvitsemme tietoa? Minkälaista tiedonlevitystä, koulutusta tai muuta kehittämistyötä tarvitaan?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

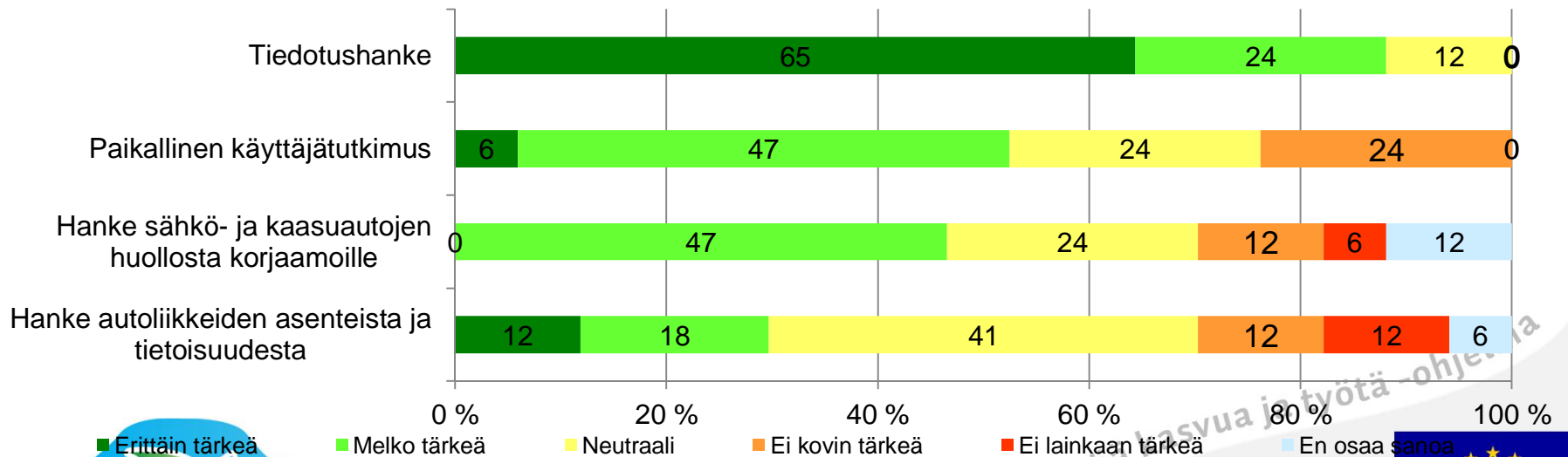
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Tutkimus- ja kehittämishankeideat 1/3

- Esitetyistä tutkimus- ja kehittämishankeideoista selkeästi tarpeellisimpana pidetään tiedotushanketta (puolueettoman ja konkreettisen tiedon jakamista: nettisivusto, tapahtumat, neuvonta).
- Noin puolet vastaajista piti olennaisena myös paikallista käyttäjätutkimusta nykyisille sähkö- ja kaasuautoilijoille seudun kehittämistarpeiden selvittämiseksi sekä tutkimus- ja koulutushanketta sähkö- ja kaasuautojen huollosta autokorjaamoille.
- Tutkimus-, kehittämis- ja koulutushanketta autoliikkeiden asenteista ja tietoisuudesta piti tärkeänä vain muutama vastaaja.

Tulevaisuuden kestävä autoilu Vaasan seudulla

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tutkimus- ja kehittämishankeideat 2/3

Vastaajia pyydettiin myös kertomaan, mikäli heille tulee mieleen muita tutkimus- ja kehittämishankeideoita ja ketkä voisivat olla niissä mukana jollain tavalla (toteuttajina, rahoittajina, osallistujina tms.):

- Miten julkinen sektori voisi edistää kestävää autoilua omien ajoneuvohankintojensa sekä kuljetuspalveluiden kilpailuttamisen kautta (2 kommenttia liittyi tähän aihepiiriin)
- Voisiko kaasuautojen konvertointia edistää esimerkiksi opettamalla tätä kansalaisopiston kurssilla tms. tai hankerahoitusta hyödyntämällä

Mahdollisiksi osallistujiksi mainittiin kunnat, oppilaitokset, valtion tutkimuskeskukset, Sitra, VASEK, yliopistot, yritykset, Merinova, Kela, sairaanhoitopiiri, biokaasutuottajat, ELY-keskus ja ministeriöt sekä niiden alaiset toimijat, jotka työskentelevät näiden asioiden eteenpäin viemisen kanssa.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Tutkimus- ja kehittämishankeideat 3/3

Yksi kommentti liittyi tarpeelliseen tutkimukseen maatalouslietelannan korvaamiseen biojalostusmullalla, mikä ei sinänsä liity autoiluasiaan, mutta voidaan kenties hyödyntää tutkimusaihiona muutoin.

Lisäksi yksi vastaaja kommentoi, että autoliikkeiden myynti ja huolto ovat toimenpiteitä, jotka ovat täysin autoalan omissa käsissä eikä niihin ole ulkopuolisilla hankkeilla asiaa.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Pilottihankkeet ja kokeilut

Minkälaisia sähkö- tai kaasuautoilla toteutettavia pilottihankkeita ja kokeiluja Vaasan seudulla tulisi tehdä? Tällaisten kokeilujen avulla on mahdollista testata erilaisia ideoita ja toimintamalleja ja myöhemmin levittää onnistuneita kokeiluja laajempaankin käyttöön.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Pilottihankkeet ja kokeilut 1/4

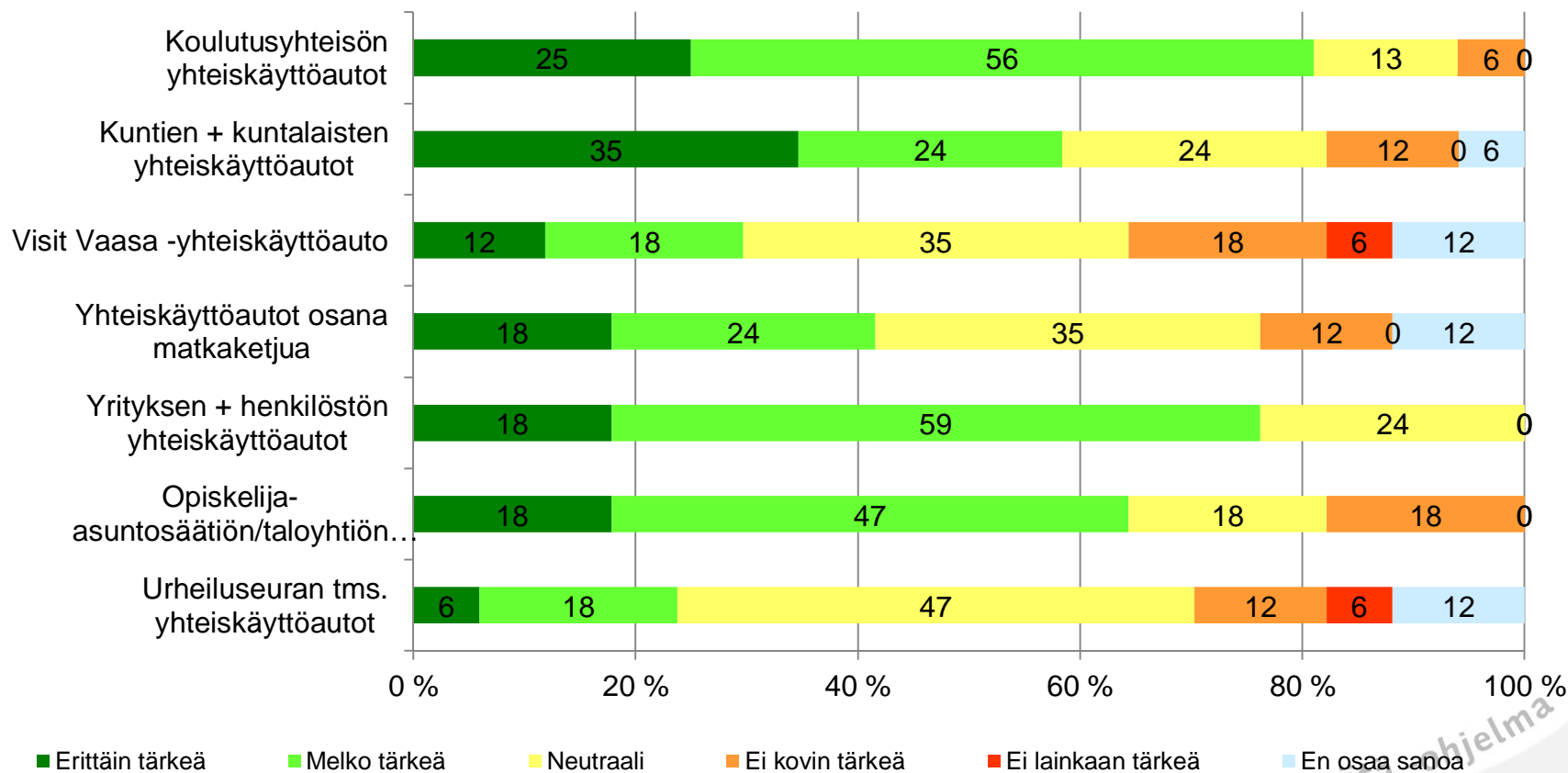
- Esitetyistä sähkö- tai kaasuautoilla toteutettavista pilottihankkeista ja kokeiluista parhaina ideoina pidettiin yhden tai useamman yrityksen yhteiskäyttöautoja, jotka työajan ulkopuolella olisivat vuokrattavissa henkilöstön omaan käyttöön (esim. yrityspuistot, kuten Runsor) sekä koulutusyhteisön (yliopisto, ammattikorkeakoulut) henkilöstön/opiskelijoiden käyttöön tarkoitettuja yhteiskäyttöautoja, jotka mahdollisesti toimisivat samalla tutkimusalustoina.
- Myös pilottia opiskelija-asuntosäätiön tai muun taloyhtiön yhteiskäyttöautosta sekä kuntien yhden tai useamman yksikön yhteiskäyttöautoista, joita mahdollisesti vuokrataan kuntalaisten käyttöön virka-ajan ulkopuolella, piti hyvänä ideana noin puolet vastaajista.
- Vähemmän tärkeinä pidettiin seuraavia: 1) Visit Vaasa –yhteiskäyttöauto, joka olisi henkilöstön sekä mahdollisesti kaupunkilaisten ja matkailijoiden käytössä, 2) yhteiskäyttöautojen mahdollisuudet osana matkaketjua (muut liikennevälineet, yhdistäminen liikenteen digitalisoitumiseen) sekä 3) urheiluseuran tai muun vastaavan organisaation yhteiskäyttöautot.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Pilottihankkeet ja kokeilut 2/4

Tulevaisuuden kestävä autoilu Vaasan seudulla

Kestävää kasvua ja työtä ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Pilottihankkeet ja kokeilut 3/4

Myös pilottihankkeisiin liittyviä ideoita pyydettiin vastaajilta.

- Blogi/some-yhteistyö Vaasan seudulla asuvan perheen kanssa sähkö- tai kaasuauton käytöstä arjessa
- Sähköauton latauspisteitä uuteen Merenkurkun laivaan. ”Sähköinen sininen tie” Mo i Ranasta aina Venäjälle asti
- Norjasta ideoita autoilun sähköistämiseen ja infran rakentamiseen
- Kimppakyytien tuominen vaihtoehdoksi esim. työmatka-ajoihin helpolla tavalla ja yhteen paikkaan koottuna
- ”Voita ympäristöystävällinen auto käyttöösi kesäksi” –kampanja, jossa runsaasti julkisuutta
- Yhteiskäyttö esim. Wärtsilä/energiayhtiöt/korkeakoulut –akselilla

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Pilottihankkeet ja kokeilut 4/4

Mahdollisina osallistujina erilaisiin pilotteihin mainittiin, kunnat, yliopisto, VASEK, Merinova, yritykset, Stormossen, Vaasan Sähkö, oppilaitokset, autokaupat...

Eräs vastaaja mainitsi, että mikäli kunnat tekisivät tällaisia pilotteja, informaatio leviäisi kuntalaisille helpommin ja heidän kynnyksensä lähteä kokeilemaan yhteiskäyttöautoja olisi matalampi – verrattuna siihen, että pilotin taustalla olisi kaupallisia yrityksiä.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Muut tarpeelliset toimenpiteet - infrastruktuurin parantaminen

Sähkö-, kaasu- ja etanolikäyttöisten autojen lisäämiseksi sekä autojen yhteiskäyttökonseptien levittämiseksi voidaan tehdä paljon erilaisia toimia liittyen mm. autoilun infrastruktuurin kehittämiseen, tiedotukseen sekä erilaisiin kannustimiin. Mitkä näistä olisivat keskeisimpiä? Minkälaisiin toimiin alueella tulisi ryhtyä?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Infrastruktuurin parantamisen toimenpiteet 1/3

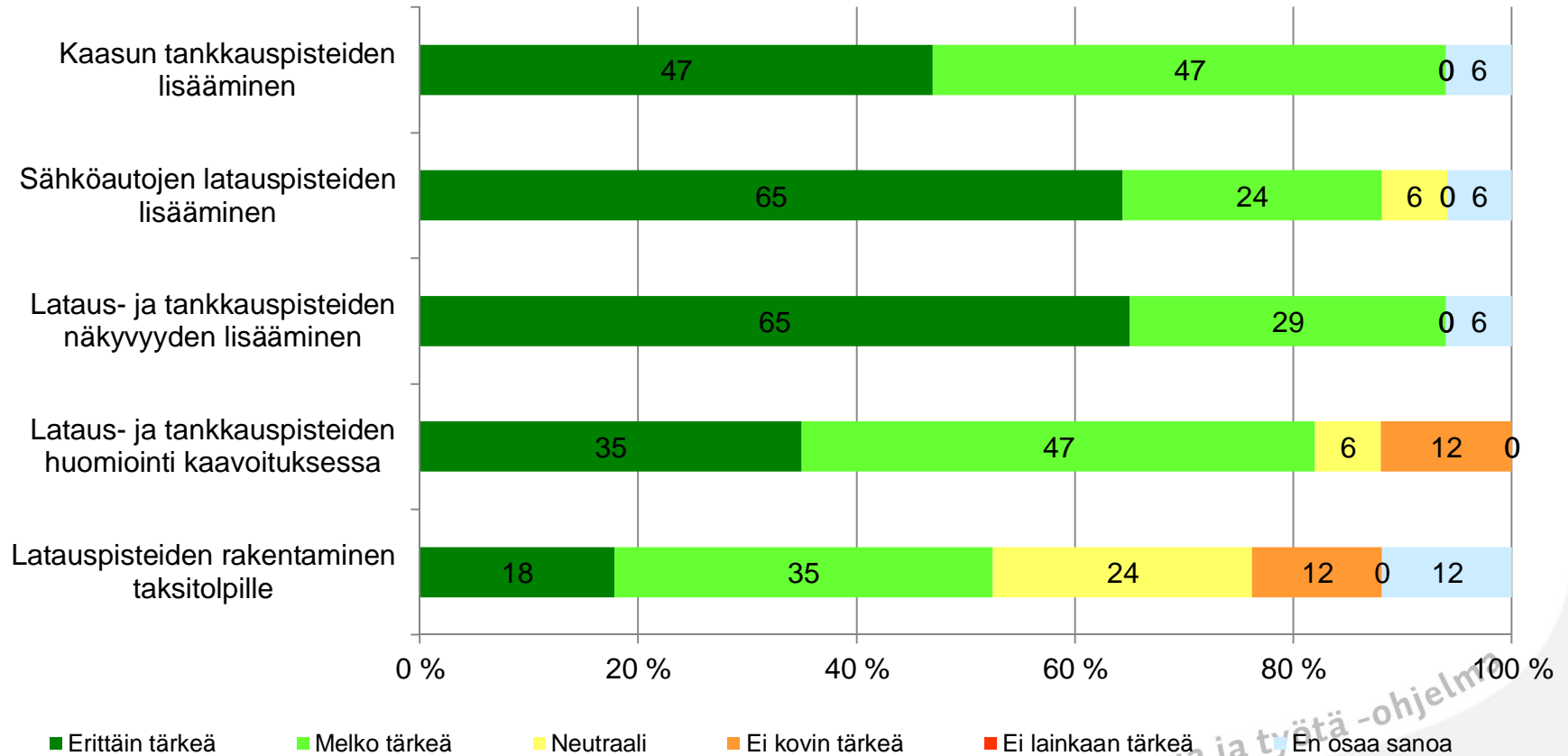
- Esitetyistä infrastruktuurin parantamiseen liittyvistä toimenpiteistä lähes kaikkia pidettiin varsin tärkeinä.
- Kaasun tankkauspisteiden lisäämistä (erityisesti Vaasan keskusta tai Onkilahti) sekä kartoitus muista potentiaalisista tankkauspaikoista piti tärkeänä 94 % vastaajista.
- Samoin 94 % vastaajista piti tärkeänä sähköautojen latauspisteiden lisäämistä ja niiden jatkuvaa kunnossapitoa.
- 91 % vastaajista piti tärkeänä sähköautojen latauspisteiden ja kaasun tankkausasemien näkyvyyden lisäämistä ja kattavaa tiedotusta.
- Sähköautojen latauspisteiden ja kaasun tankkausasemien sekä autojen yhteiskäytön huomiointia kaavoituksessa piti tärkeänä 82 % vastaajista.
- Sähköautojen latausmahdollisuuden rakentamista erityisesti taksitolpille ei näyty yhtä keskeisenä asiana kuin edellä mainittuja, mutta sitäkin piti tärkeänä 53 % vastaajista.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Infrastruktuurin parantamisen toimenpiteet 2/3

Tulevaisuuden kestävä autoilu Vaasan seudulla

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Infrastruktuurin parantamisen toimenpiteet 3/3

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, mitkä tahot näitä toimia voisivat edesauttaa sekä tuleeko vastaajille mieleen vielä muita toimenpiteitä.

- Kiinteä kuukausitarjoushinnoittelu kaasussa ja muutoinkin aktiivinen markkinointityö olisi tärkeää
- Poliitikkoihin pitäisi pyrkiä vaikuttamaan: Käyttövoimaverot pois kaasuautoilta, romutuspalkkio tuplaksi.
- Tankkauspaikkojen kartoituksessa tulisi muistaa myös kaupunkeja ympäröivät kunnat
- Nykyisen polttoaineiden jakeluverkostoa tulisi hyödyntää
- Relevantteja toimijoita ovat ainakin kunnat, VASEK, yliopisto, Merinova, yritykset, kaupunkien ja kuntien kaupunkikehitys yhdessä muiden toimialojen kanssa, Stormossen, Vaasan Sähkö, taloyhtiöt, huoltoasemat...

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Muut tarpeelliset toimenpiteet - tiedotus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

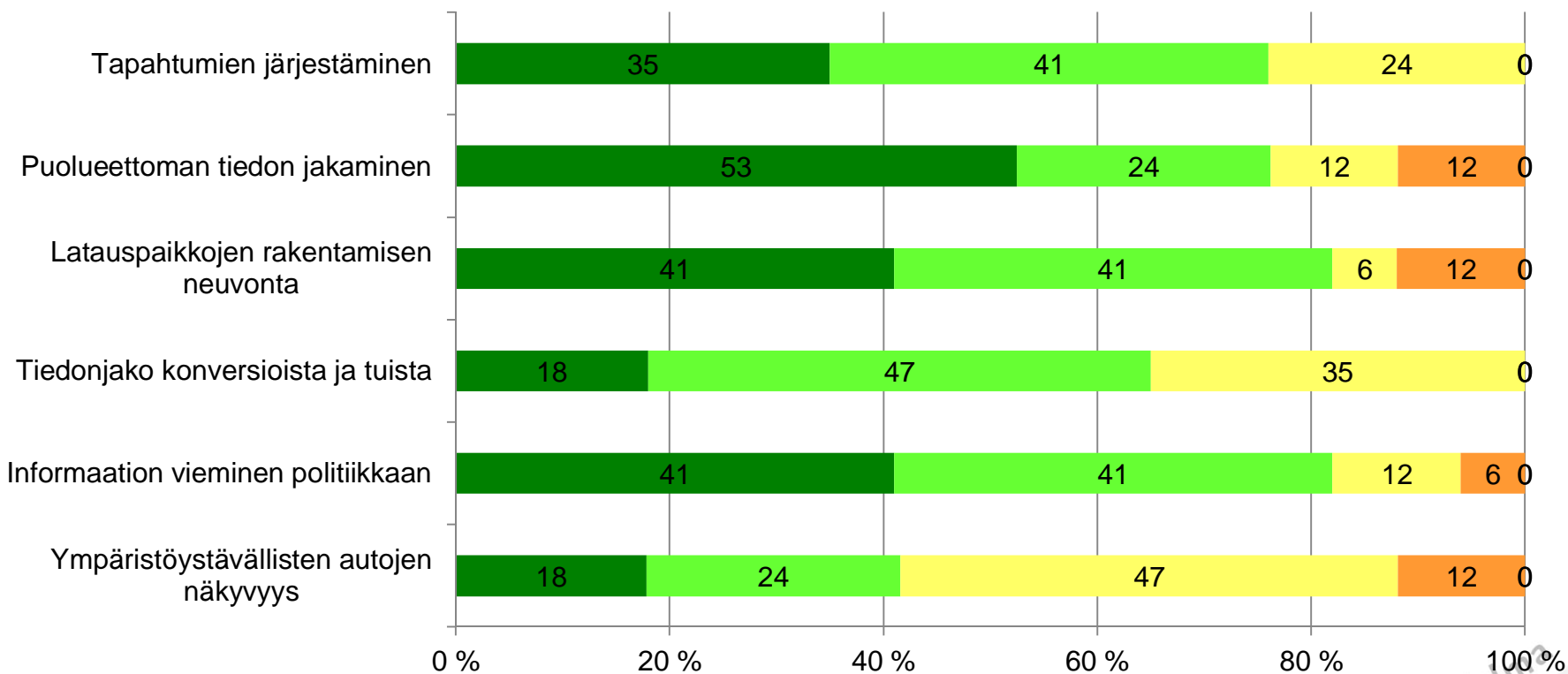

Tiedotukseen liittyvät toimenpiteet 1/3

- Puolueettoman, helposti ymmärrettävän ja konkreettisen tiedon jakamista ympäristöystävällisestä autoilusta (paikallinen nettisivusto) piti tärkeänä 77 % vastaajista. Yli puolet vastaajista piti sitä *erittäin* tärkeänä.
- Sähköautojen latauspaikkojen rakentamisen puolueetonta neuvontaa omakotitaloihin ja taloyhtiöihin piti tärkeänä 82 % vastaajista, samoin kuin oikean informaation viemistä paikallispolitiikkaan ja alueen kansanedustajille ympäristöystävällisen autoilun edistämiseksi.
- 76 % vastaajista piti tärkeänä tapahtumien järjestämistä säännöllisesti kestävän autoilun edistämiseksi (autoihin tutustuminen, koeajomahdollisuus matalalla kynnyksellä)
- Tiedonjakoa autojen kaasu- ja etanolikonversioista ja niihin saatavista tuista piti tärkeänä 65 % vastaajista.
- Ympäristöystävällisten autojen teippausta näkyvästi tietoisuuden levittämiseksi piti tärkeänä 42 % vastaajista.

Tiedotukseen liittyvät toimenpiteet 2/3

■ Erittäin tärkeä

■ Melko tärkeä

■ Neutraali

■ Ei kovin tärkeä

■ Ei lainkaan tärkeä

■ En osaa sanoa

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Tiedotukseen liittyvät toimenpiteet 3/3

- Vaasan kaupunki, Stormossen, Vaasan Sähkö ja Westenergy voisivat olla aktiivisia tapahtumien järjestämisessä
- Autokouluilla voisi olla käytössään kaasuautoja ja ne voisivat siten levittää tietoisuutta tulevien autoilijoiden joukkoon
- Muita mahdollisia toimijoita voisivat olla ainakin kunnat, VASEK, yliopistot, Merinova, yritykset...
- Kestävän autoilun edistämisen tulisi lähteä valtakunnalliselta tasolta ja jakautua sitä kautta maakuntiin. Tukea tulisi saada valtiolta ja eri toimijoiden kanssa tehdä yhteistyötä à näkyvyyttä, lisää ideoita

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Muut tarpeelliset toimenpiteet - kannustimet

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

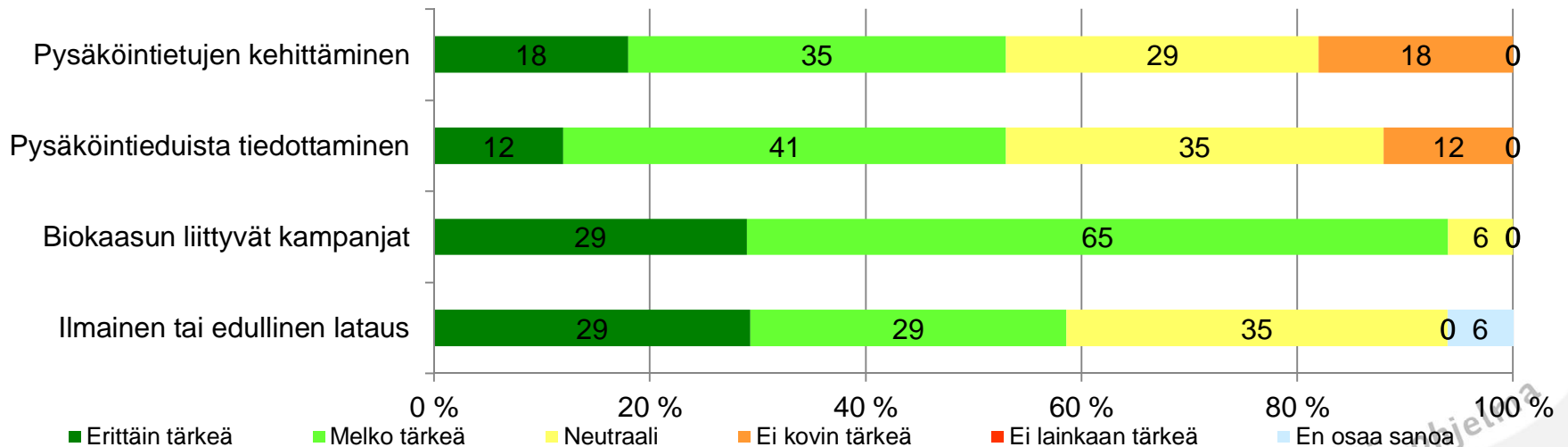
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Kannustimiin liittyvät toimenpiteet 1/2

- Esitetyistä kannustimiin liittyvistä toimenpiteistä kaikkien olennaisimpana pidettiin biokaasuun liittyviä kampanjoita (esim. kiinteä hinta, tarjousperiodi, yhteiskampanjat autoliikkeiden kanssa) yrityksille ja kuluttajille. 94 % vastaajista piti tätä tärkeänä.
- Muita kannustimia pidettiin keskenään lähes samanarvoisina (reilu puolet vastaajista piti tärkeänä): 1) Pysäköintietujen kehittäminen sähkö-, kaasu- ja etanoliautoille; paikkojen lisääminen tai ilmaisen käyttöoikeuden laajentaminen, 2) pysäköintieduista tiedottaminen näkyvästi ja 3) ilmainen tai edullinen sähköauton lataus.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Kannustimiin liittyvät toimenpiteet 2/2

- Vaasan kaupungin tulisi huolehtia pysäköintietujen kehittamisestä
- Kaasun hintakampanjoiden tulisi olla Stormossenin ja autoliikkeiden välistä yhteistyötä
- Muita sopivia toimijoita olisivat ainakin muut kunnat, yliopistot, Merinova ja yritykset

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Muut tarpeelliset toimenpiteet - muut toimet

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Muut toimet 1/2

Muista tarpeellisista toimista kestävä autoilun lisäämiseksi nousivat esille erityisesti seuraavat:

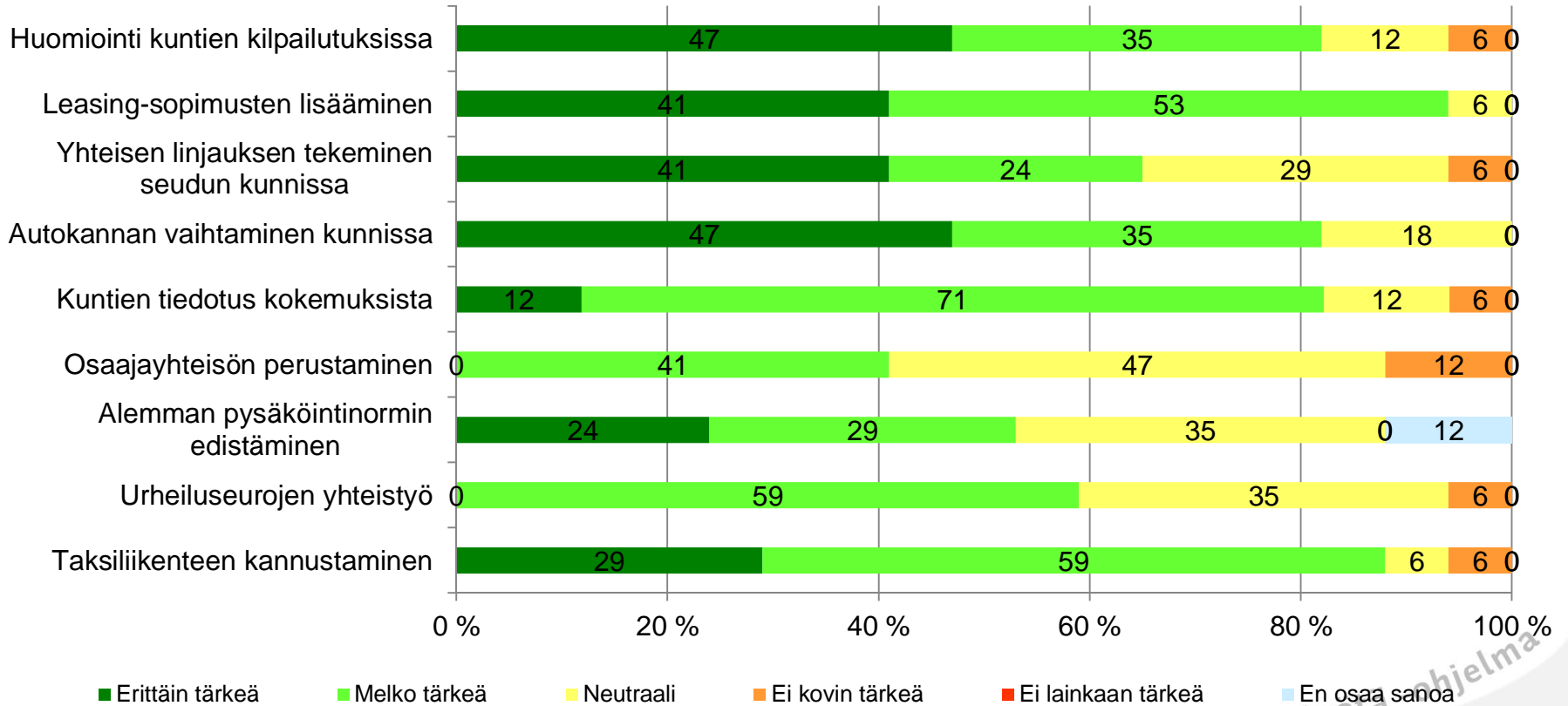
- Leasing-sopimusten lisääminen sähkö- ja kaasuautoista Vaasan seudun kunnissa ja yrityksissä
- Kaasu- ja sähköautojen huomiointi kuntien erilaisissa kilpailutuksissa
- Systemaattinen pyrkimys kunnissa käytössä olevan autokannan vaihtamiseksi kaasu- tai sähköautoiksi
- Taksiliikenteen kannustaminen sähkö- ja kaasuautoiluun

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Muut toimet 2/2

Tulevaisuuden kestävä autoilu Vaasan seudulla

Kestävää kasvua ja työtä ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Muut mahdollisuudet

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankehakemus lyhyellä aikavälillä

Vastaajilta tiedusteltiin, minkälainen hanke voisi olla kestävän autoilun edistämiseksi tarpeen toteuttaa heti.

- Kokeiluhanke taksiautoilijoiden kanssa. Voitaisiin selvittää kokonaiskustannuksia, asiakaspalautetta ja kuljettajien kokemuksia sähkö- tai kaasuautoista.
- Erilaisia pilottihankkeita kaasu- ja sähköautojen käytöstä.
- Selvitys kuntien autokannasta ja monivuotisen vaihtosuunnitelman teko. Laskelma mahdollisista taloudellisista säästöistä ja ympäristövaikutuksista. Mahdollisesti yhteishankinta.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Muut kommentit

Vastaajilta kysyttiin lopuksi, mikäli nämä haluaisivat sanoa vielä muuta lomakkeella käsitellyistä autoista. Vastauksia tuli vain pari. Yhdessä kritisoitiin sitä, että Vaasan seudulla kuljetaan paljon pitkiä työmatkoja Vaasaan omalla autolla yksin, kilometrikustannukset verotuksessa vähentäen. Jos tällaiset helpotukset saataisiin pois, autoilun todelliset kustannukset kasvaisivat ja kiinnostus edullisempiin polttoaineisiin (kaasu, sähkö, etanoli) lisääntyisi.

Toisessa kommentissa todettiin, että ”tavallinen ihminen” ei todellisuudessa piittaa ympäristöystävällisyydestä vaan ainoastaan itsensä saamista hyödyistä ja säästöistä.

Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla

Kiitos!

**Tulevaisuuden kestävä
autoilu Vaasan seudulla**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto